

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Ann-Louice Jonsson

DOM
 2018-02-21
 Meddelad i Falun

Mål nr
 5530-17, 5531-17

SÖKANDE

Noxab i Malmö AB, 556752-0738
 Svansjögatan 29
 217 66 Malmö

MOTPARTER

1. Borlänge kommun (mål nr 5530-17)

2. Falu kommun (mål nr 5531-17)

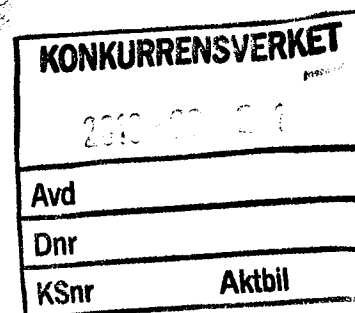
Ombud 1 och 2: Gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan
 Ludvika kommun
 UpphandlingsCenter FBR
 771 82 Ludvika

SAKEN

Överprövning av avtals giltighet

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning av avtals ogiltighet.

Dok.Id 214762

Postadress
 Box 45
 S-791 21 Falun

Besöksadress
 Kullen 4

Telefon
 023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se
www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

Telefax
 023-383 00 80

Expeditionstid
 måndag–fredag
 08:00–12:00
 13:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan i Ludvika kommun (nämnden) har som ombud för motparterna genomfört en upphandling av digitala informationstavlor till infarterna till Falun och Borlänge (dnr GNU 2016/85). Upphandlingen har skett genom ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). Den 22 juni 2017 underrättades anbudsgivarna om att avtal hade tecknats med Nordsign AB (Nordsign) den 20 juni 2017.

Noxab i Malmö AB (i det följande Noxab) ansökte om överprövning och yrkade att det avtal som nämnden slutit med Nordsign skulle ogiltigförklaras. Förvaltningsrätten avslag ansökan den 16 oktober 2017 (mål nr 3086-17 och 3087-17). Sedan Noxab överklagat domen fann Kammarrätten den 11 december 2017 att det finns grund för att förklara avtalet ogiltigt med stöd av 16 kap. 13 § andra stycket LOU eftersom nämnden har slutit avtal innan andra anbudssökande och anbudsgivare underrättats om tilldelningsbeslutet. Kammarrätten återförvisade målen till förvaltningsrätten för prövning av om övriga förutsättningar för ogiltighet enligt 16 kap. 13 § andra stycket LOU är uppfyllda (Kammarrätten i Sundsvalls dom i mål nr 2282–2283-17).

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET*Utgångspunkter för rättens prövning*

Enligt 16 kap. 13 § andra stycket LOU ska ett avtal förklaras ogiltigt, bl.a. om avtalet har slutits före underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 9 kap. 9 § första stycket. För ogiltighet i sådana fall krävs dessutom att de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag har överträtts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Förvaltningsrätten har således att ta ställning till om det utifrån de omständigheter som Noxab har framfört i målen är visat att nämnden har överträtt

någon av de grundläggande principerna om bl.a. likabehandling och öppenhet i LOU eller någon annan bestämmelse i lagen och – om så befinns vara fallet – om detta har medfört att Noxab lidit eller kan komma att lida skada (1 kap. 9 § LOU, 16 kap. 6 § LOU och RÅ 2009 ref. 69). Noxab gör gällande att nämnden, i strid med framförallt likabehandlingsprincipen, har antagit anbudet från Nordsign trots att detta inte uppfyller ett antal obligatoriska krav i upphandlingen.

Underleverantör och åberopande av andra företags kapacitet

Noxab framför bl.a. följande. I upphandlingsföreskrifterna anges att eventuell underleverantör ska redovisas i anbudet och att detta görs i ”Kontaktuppgifter”. I Nordsigns ifyllda formulär anges ”Används ej” under rubriken ”Underleverantör”, vilket måste tolkas som att Nordsign gör alla arbeten självt och bl.a. avser att tillverka skyltbäraren med stolpar och ram i stål. Detta kan inte utföras av Nordsigns egen personal då tillverkning av sådana ståldetaljer kräver att tillverkaren är certifierad enligt EN-SS 1090-1, vilket Nordsign inte är. Detta är ett obligatoriskt myndighetskrav som inte kan förhandlas bort. Eftersom Nordsign angett att man inte avser använda sig av någon underleverantör och inte heller har åberopat annat företags kapacitet, återstår endast för Nordsign att göra allt arbete självt, vilket per automatik innebär även tillverkning av skyltbäraren (stolpar och ram). Detta är inte möjligt eftersom Nordsign inte är ett certifierat företag.

Nämnden invänder i denna del bl.a. följande. Kravet på att redovisa underleverantör fanns med i det annonserade förfarandet, men uppgiften har inte begärts in som en del av förhandlingen. Den kontaktilaga som användes i det annonserade förfarandet fanns inte med som en del i förhandlingen. Samma villkor och krav gäller för underleverantörer som för leverantör, vilket är ett avtalsvillkor som inte ändrats i och med övergången till ett förhandlat förfarande. Den omständigheten att nämnden inte har tagit in uppgift om eventuell underleverantör inom ramen för förhandlingen är i vart fall

inte att anse som en väsentlig förändring av villkoren. Det är inte heller klarlagt att tillverkning av skyltbärare av en annan part än leverantören faller in under begreppet underleverantör. Nämnden utgår från att produkterna är att likställa som insatsmaterial i Nordsigns ordinarie verksamhet och att produkterna därmed inte är knutna till det upphandlade projektet på så sätt som begreppet underleverantör kommit att betyda i upphandlingslagstiftningen. Nämnden har heller inte haft anledning att ifrågasätta eventuella certifieringar då det inte kan uteslutas att dessa införskaffas av Nordsign självt innan skyltarna ställs på plats. Enligt upphandlingsdokumenten ska leverantören, om extern kapacitet åberopas, vara beredd att på anmodan inkomma med ett åtagande som visar att det åberopade företaget eller företagen förfogar över nödvändiga resurser under hela avtalsperioden. Någon begäran om att Nordsign ska inkomma med ett åtagande är inte gjord och det är dessutom inte klart om Nordsign åberopat någons kapacitet. Oavsett Nordsigns uppfyllelse av kravet har någon förändring av avtalsvillkoren i upphandlingen inte skett.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning. Av avtalsvillkoren framgår att det aktuella kontraktsföremålet omfattar inköp, leverans och montering till full drift av digitala informationstavlor med chassi och stativ med infästning för utomhusbruk till fyra platser i Borlänge respektive Falu kommun. Respektive kommun kommer efter beställning av informationstavlorna att färdigställa platserna där informationstavlorna ska stå, och förbereda med nya fundament och kanalisation gällande el och fiber (1.2 Omfattning och 1.5 Kontraktsföremål). Noxab har, med utgångspunkt i ett påstående om att Nordsign saknar ett visst certifikat som erfordras för tillverkning av bärande konstruktioner av stål och aluminium, gjort gällande att Nordsign haft att redovisa underleverantörer. Av utredningen i målet kan inte utläsas att upphandlingsdokumenten innehåller något krav på att leverantören i egenskap av tillverkare av de produkter som ska levereras inom ramen för uppdraget innehar viss certifiering. Förvaltningsrätten anser att det ligger närmast till

hands att som underleverantörer i den nu aktuella upphandlingen betrakta endast de företag vars produkter eller tjänster är direkt hänförliga till kontraktsföremålet och vars leveranser är helt nödvändiga för att huvudleverantören ska kunna hålla sin del av avtalet med den upphandlande myndigheten. Enligt förvaltningsrättens mening kan de eventuella tillverkare av stålprodukter som anlitas av Nordsign därför inte anses vara sådana underleverantörer som ska redovisas i formuläret ”Kontaktuppgifter”. Förvaltningsrätten finner således inte att nämnden har agerat i strid med likabehandlingsprincipen genom att godta Nordsigns uppgift om att underleverantör ej används.

Vad gäller upphandlingsdokumentens föreskrifter om anbudsgivares möjlighet att åberopa andra företags ekonomiska-, tekniska- eller yrkesmässiga kapacitet korresponderar dessa med vad som gäller enligt LOU (punkten 3.7 och krav 2.8 jfr med 11 kap. 12 § LOU). Av den utredning som Noxab presenterat framgår att Nordsign i anbudet har angett att man inte åberopar andra företags kapacitet. Mot bakgrund av den tolkning som förvaltningsrätten ovan har gjort av kravet (2.7) på redovisning av eventuell underleverantör, är det förvaltningsrättens bedömning att vad Noxab anfört om tillverkningen av skyltbäraren inte heller innebär att Nordsign rent faktiskt åberopar eller ens behöver åberopa annans tekniska och yrkesmässiga kapacitet, d.v.s. tillverkarens resurser. Noxab har inte heller i övrigt visat på vilket sätt Nordsign inte skulle uppfylla kvalificeringskraven på egen hand. Därtill kommer att upphandlingsdokumenten föreskriver att anbudsgivaren först på anmodan från nämnden ska komma in med ett åtagande som visar att det eller de åberopade företagen förfogar över nödvändiga resurser. Noxab har inte motbevisat nämndens uppgift om att någon sådan begäran inte har framförts till Nordsign.

Referenser

Noxab anför bl.a. följande. Nordsigns anbud skulle inte ha godkänts eftersom ska-kravet på referenser inte är uppfyllt. Referens 1 och 2 är falska då de inte är levererade av Nordsign. Nämnden har en skyldighet att kontrollera att ska-krav är uppfyllda och måste ta hänsyn till fakta, även om detta såsom i förevarande fall framkommer först i en överprövningsprocess. Det ifrågasätts hur nämnden har granskat och kontrollerat referenserna. Vid ett telefonsamtal med den av Nordsign angivna referenten för referensuppdrag 1 framkom att denne aldrig hört talas om Nordsign samt att storleken på referensskylten inte heller uppfyllde minimikravet på skyltstorlek enligt referenskravet.

Nämnden anför bl.a. följande. Referensuppdragen granskades redan under den annonserade upphandlingen och det framkom ingen anledning att ifrågasätta de uppgifter som lämnats in av Nordsign. Att granska uppgifterna en gång till och eventuellt bryta avtalet utifrån vad en konkurrent anför måste under alla omständigheter vara en alltför ingripande åtgärd.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning. Av upphandlingsdokumenten kan utläsas att anbudsgivaren haft att ange två referenser som visar på uppdrag gällande slutförda leveranser av digitala informationstavlor med en bildbredd på minst 5 meter och en bildhöjd på minst 2,5 meter. Uppdragen ska inte vara äldre än 3 år. Anbudsgivaren ha haft att bifoga bilagan "Referenser" med anbudet. Förvaltningsrätten konstaterar att Nordsign har fyllt i och bifogat den aktuella bilagan och däri angett två referensuppdrag (referensuppdrag 1 - ProntoTV, referensuppdrag 2 - Dr. W.A Günther Audio Systems AG) och för vart och ett av referensuppdragen fyllt i de uppgifter som efterfrågas i form av bl.a. kontaktperson, uppdragsstart, uppdragsslut samt lämnat en kortfattad beskrivning av uppdraget, inklusive moment/arbetsuppgifter. Nämnden har i förevarande fall uppgett att man granskat Nordsigns referensuppdrag under det annonserade förfarandet och

då inte funnit anledning att ifrågasätta riktigheten i de lämnade uppgifterna. Det förhållandet att nämnden underlåtit att kontrollera uppgifterna vid tidpunkten för det förhandlade förfarandet innebär enligt rättens mening inget brott mot de grundläggande principerna för offentlig upphandling. En upphandlande myndighets skyldighet kan inte anses sträcka sig längre än att göra en jämförelse mellan de uppgifter som angetts i anbudet och de krav som angetts i upphandlingsdokumenten. Någon skyldighet att kontrollera att de lämnade uppgifterna i sig är riktiga kan således inte anses föreligga om det inte finns anledning att ifrågasätta uppgifterna (jfr t.ex. Kammarrätten i Göteborgs domar i mål nr 4904-09 och 6417-10). De skyldigheter som upphandlande myndigheter i vissa situationer har ålagts när det gäller att beakta nya uppgifter som framkommer under t.ex. en överprövningsprocess, gör sig i första hand gällande i situationer där avtal ännu inte har tecknats och aktualiseras således inte i en situation där de påstådda bristerna framförs av en konkurrent efter egen ”referenstagning” ca en och en halv månad efter avtalets ingående. Förvaltningsrätten finner inte att Noxab har visat att Nordsign brister i förhållande till kraven på referenser eller att nämnden har agerat i strid med någon av de grundläggande principerna i LOU vid bedömningen av Nordsigns referenser.

Dioder

Noxab anför bl.a. följande. Nämnden har ställt krav på att informationstavlorna ska vara utomhusdisplay LED av typ SMD med fabrikat Nichia eller Cree eller annat fabrikat med dokumenterad likvärdig kvalitet och att anbudsgivare i anbud ska visa likvärdigheten (Krav 3.7). Någon sådan information finns inte i Nordsigns anbud, utan Nordsign har endast bifogat ett högst tvivelaktigt datablad på en diod från Jointec. Jointec är i en sämre klass och kan inte på något sätt jämföras med de högklassiga dioderna från Nichia eller Cree som jämförelsen enligt kravet ska göras emot. En av Noxabs samarbetspartners i Europa använde under en tid för ca två år sedan SMD-dioder från Jointec, men har helt slutat med detta efter upprepade kva-

litetsproblem. Det datablad som Nordsign lämnat in med anbudet är dessutom manipulerat. Noxab har för egen del detaljredovisat varje ska-krav i klartext i anbudet under punkten 3.7 och har dessutom bifogat ett datablad på de dioder som offereras. Det anbud som Noxab lämnade in i det annonserade förfarandet diskvalificerades p.g.a. att det saknades datablad för dioderna. Noxab bjöds emellertid in till det förhandlade förfarandet och gavs i likhet med övriga inbjudna möjlighet att komplettera och rätta till eventuella fel.

Nämnden invänder bl.a. följande. Den tekniska beskrivning av offererade dioder som Nordsign kommit in med är i sig ett dokument som bevisar likvärdigheten med exemplifierade produkter. Noxabs eget anbud innehåller ingen sådan handling som visar likvärdigheten med de dioder som nämnden presenterat som exempel i krav 3.7.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning. Nämnden har, enligt förvaltningsrättens mening, inte haft anledning att vid anbudsinlämnandet kontrollera att de av Nordsign lämnade uppgifterna i form av t.ex. datablad var riktiga. Förvaltningsrätten anser inte heller att Noxab i övrigt, genom att bl.a. lämna in datablad från Jointec på kinesiska, har visat att Nordsign inte uppfyllt kravet i punkten 3.7.

Processdjup och IP-klassning

Noxab anför bl.a. följande. I upphandlingen ställdes ursprungligen ett krav på 20-bit system. Efter protester i frågor och svar ändrades kravet 3.9 till 18-bit system, trots att branschstandarden är 16-bit system. Även ett krav på 18-bit är ”fel” och ger inget mervärde för nämnden, utan blir endast mycket dyrare och mer komplicerat. Merkostnaden för ett 18-bit system är inte försvarlig med tanke på att det inte innebär något mervärde för nämnden. I det faktablad från Extromo som Nordsign lämnat in anges att offererad skylt har 16,7 miljoner färger, vilket motsvarar ett 8-bit system. Samtidigt anges i

faktabladet 18-bit om gråskalor. Nämnden har vidare ställt krav på IP65 både på bak- och framsida. Branschstandard är IP65 på framsidan och IP54 på baksidan. Noxab har aldrig tidigare varit med om att krav ställts på IP65 på baksidan. Noxab lyckades hitta en modul som uppfyller kraven på IP-klassning, men det är kostnadsdrivande. Då kabinett med IP65 på baksidan och som passar standardmoduler med P10 inte är allmänt tillgängliga på marknaden ställer sig Noxab tveksam till det faktablad från Expromo som Nordsign lämnat in där det anges ”IP65 Front and rear”.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning. En upphandlande myndighet har en långtgående frihet att bestämma hur förfrågningsunderlaget ska utformas och vilka krav som ska ställas under förutsättning att detta inte strider mot LOU:s bestämmelser eller de unionsrättsliga principer som bär upp lagen. Förvaltningsrätten kan, utifrån de uppgifter som framkommer i faktabladet, inte se annat än att Nordsign i sitt anbud uppfyllt de krav som ställts avseende processdjup och IP-klassning. Nämnden har enligt förvaltningsrättens mening inte haft anledning att vid anbudsinlämnandet närmare kontrollera att de av Nordsign lämnade uppgifterna i form av faktablad var riktiga.

Prissänkning

Noxab framför bl.a. följande. Nordsigns jämförande anbudspris uppgick i det annonserade förfarandet till 4 137 700 kr och i det förhandlade förfarandet var jämförelsepriset 1 845 900 kr, vilket innebär en sänkning med ca 55 %. Det är häpnadsväckande att Nordsign har kunnat sänka sitt pris utifrån exakta samma förutsättningar och exakt samma produkter. Det är orealistiskt att tro att Nordsign skulle kunna ha lönsamhet med denna prissänkning. Anbudspriset ter sig än mer orealistiskt med tanke på de kostnadsdrivande krav avseende 18-bit processdjup och IP-klassning som ställts på dioder i upphandlingen. Nordsigns offererade kvadratmeterpris ligger på 19 000 kr/m², vilket kan jämföras med ett pris på 30 000 kr/m² i en tidigare upphandling av samma typ av skyltar med flera fördyrande dioder än i före-

varande fall. Nämnden begärde en förklaring av Nordsigns anbudspris, men agerade fel då man accepterade förklaringen utan följdfrågor. Nordsigns förklaring är väldigt vag och rättfärdigar inte den stora prissänkningen. Nordsign uppger i förklaringen att man insett att man inte behöver leverera några fundament till skyltarna. Detta är dock ingen stor kostnad då priset för fundament högt räknat ligger på ca 25 000 – 30 000 kr/skylt. Nämnden borde ha insett att Nordsigns förklaring var otillräcklig och orealistisk och borde därmed ha förkastat anbudet.

Nämnden anför å sin sida att det aktuella förfarandet är en förhandling och att de formella kraven kring onormalt låga anbud inte är tvingande såvida den upphandlande myndigheten inte förbundet sig vid något annat.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning. Av utredningen i målet framgår att nämnden den 13 februari 2017 avbrutit den upphandling som annonserades under 2016 med motiveringen att anbudspriserna i de två anbud som kvalificerat sig till utvärderingen, av vilket det ena var lämnat av Nordsign, översteg budgeterade medel. Nämnden övergick därefter till ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering där samtliga fyra leverantörer, däribland Noxab och Nordsign, som lämnat anbud i det öppna förfarandet bjöds in. Av utvärderingsprotokollet framgår att samtliga fyra anbudsgivare inkom med nya anbud under det förhandlade förfarandet och att samtliga anbud bedömdes vara godkända, varvid anbudet från Nordsign hade det lägsta priset (1 845 900 kr). Noxab har pekat på att anbudet som Nordsign lämnade i det nya förfarandet var ca 2,2 miljoner kr lägre än det anbud som lämnades inom ramen för det öppna förfarandet. Förvaltningsrätten konstaterar att samtliga anbudsgivare har sänkt sina anbudspriser inom ramen för det förhandlade förfarandet, vilket får betraktas som en logisk följd av att anbudsgivarna har inkommit med nya anbud. Förvaltningsrätten konstaterar vidare att nämnden har begärt en förklaring från Nordsign avseende anbudspriset och att Nordsign har besvarat denna begäran. Det finns inget krav på

att lämnat anbud ska leda till vinst för anbudsgivaren (jfr HFD 2016 ref. 3 och Kammarrätten i Jönköpings dom i mål nr 704-15). Förvaltningsrätten anser att den förklaring som har lämnats av Nordsign förefaller rimlig. Det är vidare rimligt att anta att Nordsign, vars anbud var ett av de två som bedömts uppfylla samtliga krav och därför kvalificerats till utvärdering inom ramen för det öppna förfarandet och som då det nya förfarandet inleddes kände till att tidigare anbud översteg budgeten, haft goda incitament att sänka sitt anbudspris. Förvaltningsrätten finner inte visat att nämndens förfarande står i strid med bestämmelsen i 12 kap. 3 § LOU om onormalt låga anbud eller någon annan bestämmelse i LOU.

Sammanfattningsvis

Förvaltningsrätten finner inte att Noxab framfört omständigheter som visar att nämnden har förfarit i strid med de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU vid prövningen av Nordsigns anbud. Grunderna för ogiltighet enligt 16 kap. 13 § andra stycket LOU är därmed inte uppfyllda, varför ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Lina Nilsson Levin
tf. rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningsstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

